

סדר עולם רבא

צח

(שם) אפשר לומר כן ג) אלא מקיש ביאתן בימי עזרא לביאתן בימי יהושע מה בימי יהושע נתחייבו במעשרות ובשמיטין וביובלות ד) קידשו ערי חומה והיו ששין ושמחין לפני המקום ב"ה אף ביאתן בימי עזרא נתחייבו במעשרות ה) שמיטין ויובלות וקידשו ערי חומה והיו ששין ושמחין שנא' (שם) ותהי שמחה גדולה מאד זכן הוא אומר (דברים ל') והביאך ה' אלהיך אל הארץ אשר ירשו אבותיך וירישתה וגו' מקיש ירושתך לירושת אבותיך מה ירושת אבותיך בחידוש כל הדברים הללו אף ירושתך בחידוש כל הדברים הללו. אי יכול תהיה לכם ירושה שלישית ת"ל וירשתה ראשונה ושניה יש לכם שלישית אין לכם והצפיר והשעיר מלך יון וגו' הוא המלך הראשון (דניאל ח') ועמד מלך גבור וגו' ובעמדו תשבר וגו' (שם י"א) הוא אלכסנדרוס מוקדון שמלך י"ב שנה. עד כאן היו הנביאים מתנבאים

1234567

1234567

ביאור הגר"א

בעריהם וכל ישראל בעריהם כצ"ל : ויעשו כל הקהל השבים כו' כצ"ל : או יכול תהא לכם ירושה שלישית : ע"כ היו הנביאים. פי

מ"מ והערות

ג) ערכין ל"ב : ירושלמי שביעית פ"ו ה"א. ד) ע"י ערכין שם תוד"ה וקידשו ובמל"מ ה"י שמיטה ויובל פ"ב ה"ט"ו. ה) ע"י ירושלמי יבמות פ"ו ה"ג ובק"ע שם. ו) יבמות פ"ב : גדה מ"ו : וע"י ירושלמי דמאי פ"ג ה"ג ובתוספתא שם. ובסמ"ג מ"ע קל"ג ובזבחים ס. ושם תוד"ה מאי וע"ע ברש"י ותוס' יבמות שם ובריטב"א שם. ובכ"מ ה"י תרומות הלכה כ"ו.

סדר עולם רבא

צט

ברוח הקדש ז) מכאן ואילך הט אנך ושמע דברי חכמים
שנא' (משלי כ"ב) כי נעים כי תשמרם בבטנך. להיות
בה' מבטחך. ונאמר (שם) הלא כתבתי לך שלישים וגו'. ח)
להודעך קושט וגו' וכן הוא אומר (דברים ל"ב) שאל אביך
ויגדך זקניך ויאמרו לך יכול זקני השוקט) ת"ל ויאמרו
לך הא למדת זקן זה שקנה חכמה. י) ר' יוסי אומר מלכות
פרס בפני הבית ל"ד שנה. כ) מלכות יון ק"פ. ל) מלכות בית
חשמונאי ק"ג. מ) מלכות הורדוס ק"ג. מכאן ואילך צא וחשוב
לחורבן הבית ובגולה היו כותבין בשטרות נ) למנין יוונים.
אלפא ואלו הן שמונה מלכי יון אלכסנדרוס מוקדון, פירטן,

ביאור הגר"א

משהרגו את היצר הרע בטלה הנבואה : שאל אביך זה הנביאים זקניך
אלו תלמידי חכמים : ובגולה היו כותבין שטרות ליוונים. כי אלכסנדר
רצה להעמיד צלם בהיכל ונתפייס על מנת שיכתבו שטרות למנין
יוונים : אלפא. פי' מיציאת מצרים הוא אלף שנים דהיינו ת"פ עד
בנין הבית ות"ו יו"ד שעמד ונ"ב עד מלכות פרס ונ"ב של מלכות

מ"ב והערות

ז) ע"י סנהדרין י"א : ובמזרש חזית פסוק אם חומה ובתנחומא בראשית
אות כ"ג. ח) ע"י מגילה ז'. ט) ע"י סנהדרין י"ד ובפירש"י שם,
ובסוטה מ"ד : י) תו"כ קדושים פ"ז, קדושין ל"ב : כ) ע"ז ט',
וע"י שאילת יעב"ץ סי' ל"ג ובמ"ע פי"ט. ל) ויק"ר פכ"ט וע"י שבת
ט"ו, ובע"ז ח' : ובפירש"י שם וצ"ע וע"י פי' מהרו"ח לויק"ר שם.
מ) כ"ה בע"ז ט' : וע"י סנהדרין צ"ז : בפירש"י ד"ה עוד אחת ובסע"ז
יש בזה כמה נוסחאות. נ) ע"ז י'. וע"י תוס' יבמות צ"א : ד"ה
מלכות יון ובתוס' גיטין פ'. ד"ה מפני ובחי הר"ן שם.